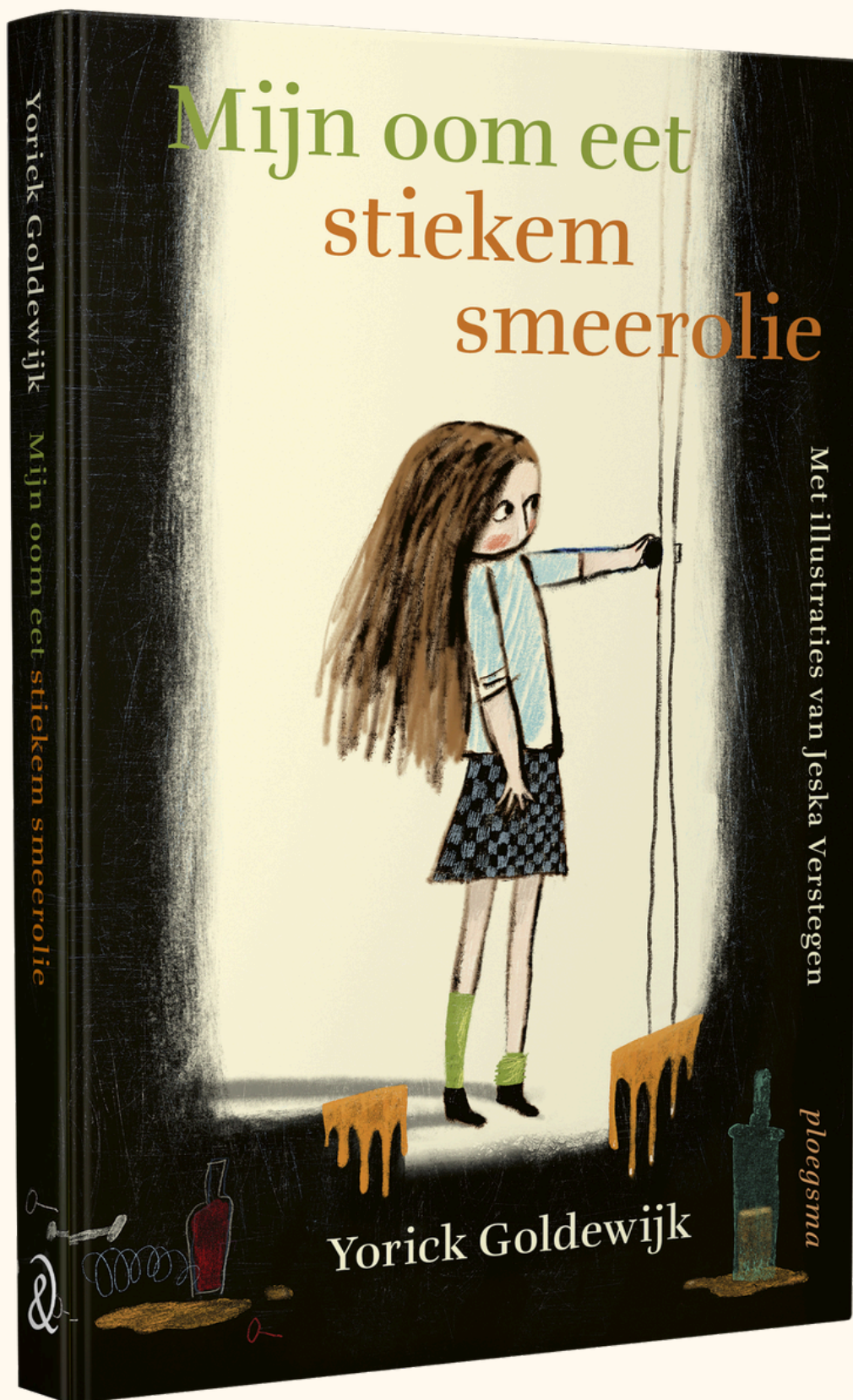

Lesbrief

Geschreven door Yorick Goldewijk, met illustraties van Jeska Verstegen
Tekst lesbrief door Annemarie Jongbloed

& ploegsma

Introductie

Deze lesbrief kun je gebruiken bij het boek 'Mijn oom eet stiekem smeerolie' van Yorick Goldewijk. In de lesbrief vind je aanknopingspunten voor gesprekken over het verhaal waarbij je de kinderen uitnodigt te vertellen wat er in hen omgaat, te filosoferen en samen te onderzoeken. Het is fijn als je niet oordeelt over hun antwoorden. Maak wel onderscheid tussen feiten en meningen. Ook zijn er enkele activiteiten die aansluiten bij het verhaal en bevat deze lesbrief een creatieve schrijfoopdracht.

Aan het eind vind je nog een bonusopdracht.

Veel plezier met deze lesbrief!

Zet vier kleine
doosjes of blikjes
klaar

Introductie

Deze lesbrief kun je gebruiken bij het boek 'Mijn oom eet stiekem smeerolie' van Yorick Goldewijk. In de lesbrief vind je aanknopingspunten voor gesprekken over het verhaal waarbij je de kinderen uitnodigt te vertellen wat er in hen omgaat, te filosoferen en samen te onderzoeken. Het is fijn als je niet oordeelt over hun antwoorden. Maak wel onderscheid tussen feiten en meningen. Ook zijn er enkele activiteiten die aansluiten bij het verhaal en bevat deze lesbrief een creatieve schrijfoopdracht.

Aan het eind vind je nog een bonusopdracht.

Veel plezier met deze lesbrief!

Zet vier kleine
doosjes of blikjes
klaar.

Introductie

Deze lesbrief kun je gebruiken bij het boek 'Mijn oom eet stiekem smeerolie' van Yorick Goldewijk. In de lesbrief vind je aanknopingspunten voor gesprekken over het verhaal waarbij je de kinderen uitnodigt te vertellen wat er in hen omgaat, te filosoferen en samen te onderzoeken. Het is fijn als je niet oordeelt over hun antwoorden. Maak wel onderscheid tussen feiten en meningen. Ook zijn er enkele activiteiten die aansluiten bij het verhaal en bevat deze lesbrief een creatieve schrijfoopdracht.

Aan het eind vind je nog een bonusopdracht.

Veel plezier met deze lesbrief!

Zet vier kleine
doosjes of blikjes
klaar.

Introductie

Deze lesbrief kun je gebruiken bij het boek 'Mijn oom eet stiekem smeerolie' van Yorick Goldewijk. In de lesbrief vind je aanknopingspunten voor gesprekken over het verhaal waarbij je de kinderen uitnodigt te vertellen wat er in hen omgaat, te filosoferen en samen te onderzoeken. Het is fijn als je niet oordeelt over hun antwoorden. Maak wel onderscheid tussen feiten en meningen. Ook zijn er enkele activiteiten die aansluiten bij het verhaal en bevat deze lesbrief een creatieve schrijfopdracht.

Aan het eind vind je nog een bonusopdracht.

Veel plezier met deze lesbrief!

Zet vier kleine
doosjes of blikjes
klaar.

Introductie

Deze lesbrief kun je gebruiken bij het boek 'Mijn oom eet stiekem smeerolie' van Yorick Goldewijk. In de lesbrief vind je aanknopingspunten voor gesprekken over het verhaal waarbij je de kinderen uitnodigt te vertellen wat er in hen omgaat, te filosoferen en samen te onderzoeken. Het is fijn als je niet oordeelt over hun antwoorden. Maak wel onderscheid tussen feiten en meningen. Ook zijn er enkele activiteiten die aansluiten bij het verhaal en bevat deze lesbrief een creatieve schrijfoopdracht.

Aan het eind vind je nog een bonusopdracht.

Veel plezier met deze lesbrief!

Zet vier kleine
doosjes of blikjes
klaar.

Zet vier kleine
doosjes of blikjes
klaar ter
voorbereiding.

Over het boek

Lili moet tegen haar zin logeren bij tante Aaf en oom Philips. Haar tante valt nog wel mee, maar haar oom is een ontzettende griezel. Zoals hij daar stokstijf in een hoek staat, altijd een zonnebril draagt en soms plotseling bizarre dingen roept. En al helemaal hoe hij loopt! Als een zombie die net uit de vriezer is gestapt. Gelukkig heeft Lili haar pop Dokka, met wie ze eindeloze gesprekken kan voeren. Dan hoort ze oom Philips in de kelder tegen apparaten praten. En ziet ze hem stiekem smeerolie oplepelen. Heel bang, maar nog veel nieuwsgieriger, begint Lili hem te bespioneren. Als ze ontdekt wat het geheim van haar zonderlinge oom is, verandert dat álles.

Over het boek

Lili moet tegen haar zin logeren bij tante Aaf en oom Philips. Haar tante valt nog wel mee, maar haar oom is een ontzettende griezel. Zoals hij daar stokstijf in een hoek staat, altijd een zonnebril draagt en soms plotseling bizarre dingen roept. En al helemaal hoe hij loopt! Als een zombie die net uit de vriezer is gestapt. Gelukkig heeft Lili haar pop Dokka, met wie ze eindeloze gesprekken kan voeren. Dan hoort ze oom Philips in de kelder tegen apparaten praten. En ziet ze hem stiekem smeerolie oplepelen. Heel bang, maar nog veel nieuwsgieriger, begint Lili hem te bespioneren. Als ze ontdekt wat het geheim van haar zonderlinge oom is, verandert dat álles.

Opwarmer

Laat het liedje 'Stiekem snoepen' van Kinderen voor Kinderen horen. Vraag de kinderen of zij weleens stiekem hebben gesnoept.

Laat dan de voorkant van het boek zien en lees de titel voor. Vraag de leerlingen: Waarom zou iemand smeerolie eten? En wat is smeerolie eigenlijk? Waarom zou de oom het stiekem eten?

Kern

Opdracht 1: Omschrijf jezelf

Lees het eerste hoofdstuk voor en herhaal daarna dit stukje:

'Haar hoofd had de kleur van een wortel omdat ze elke dag of zo onder de zonnebank ging. En haar haar was een geelwitte reuzensuikerspin omdat ze elke dag of zo naar de kapper ging. En haar nagels glommen als ijsklontjes en waren tien meter lang.'

Laat de kinderen zichzelf omschrijven door delen van hun uiterlijk te vergelijken met iets. Geef eventueel een voorzetje:

Mijn haar is als ...

Mijn ogen lijken op ...

Bij mijn voeten denk ik aan ...

Opdracht 2: Dialoog met weinig woorden

Lees het hoofdstuk *Dokka* voor en herhaal daarna de dialoog tussen Lili en haar pop Dokka. Laat de kinderen in groepjes vijf woorden/korte zinnen bedenken en apart op kleine papiertjes opschrijven. Die verzamel je in een blikje.

Klassikaal: haal met je ogen dicht vijf papiertjes uit het blikje. Geef die aan een kind dat met jou in gesprek gaat en alleen die woorden/zinnen mag gebruiken. Laat de kinderen in tweetallen hetzelfde doen.

Bewaar het blikje met de woorden/zinnen, want die heb je later nog een keer nodig.

Opdracht 3: Voorspellen

Lees verder tot en met blz 32. Vraag de kinderen: waarom denkt Lili dat haar oom een mogelijke vampier / weerwolf / gek / alien / reuzenspin is? Wat denken jullie? (Alle antwoorden zijn goed, jullie gaan samen tijdens het lezen ontdekken wat ervan klopt)

Opdracht 4: Avontuurlijke woorden

Lees het volgende hoofdstuk *Grasthee* voor. Herhaal dan dit stukje:

‘We zitten in een penibele situatie, Dokka,’ zei ik. Ik vind ‘penibel’ een van de leukste woorden die er zijn. Je kunt ook ‘lastig’ zeggen, maar dat is een saai woord. Penibel is een woord waar wel duizend avonturen in verstopt lijken te zitten. Maar je kunt het jammer genoeg haast nooit gebruiken.

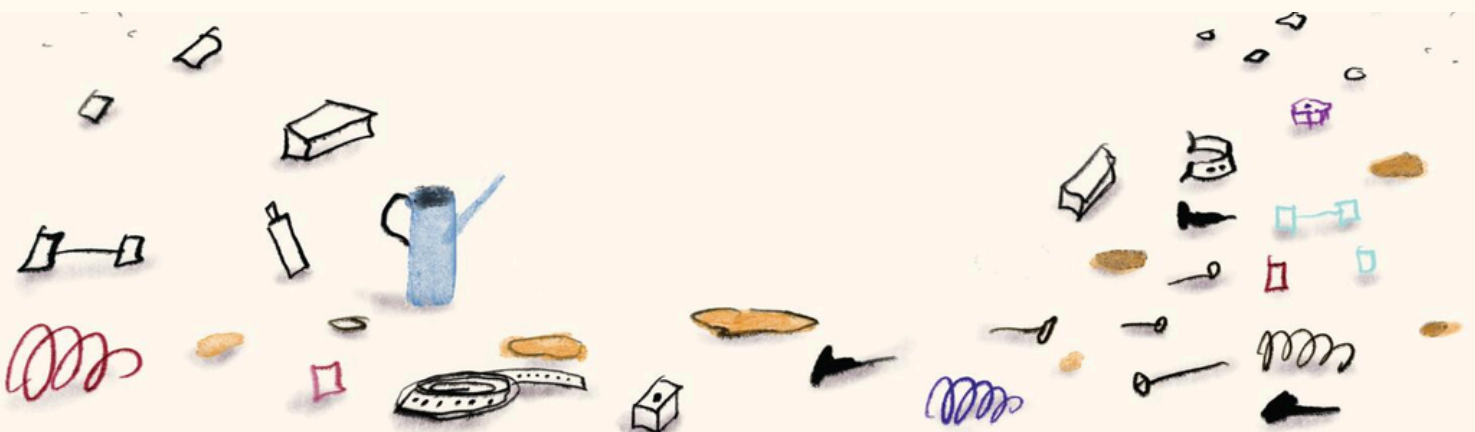
Check of alle kinderen de betekenis van het woord penibel begrijpen. Vraag: Wat is er penibel aan de situatie?

Lili vindt penibel een woord waar wel duizend avonturen in verstopt lijken te zitten. Wat vinden de kinderen een bestaand, avontuurlijk woord? Verzamel de avontuurlijke woorden die kinderen verzinnen in het tweede blikje (niet hetzelfde blikje als na hoofdstuk 2) en bewaar het.

Opdracht 5: Robots

Lees verder voor tot en met blz. 89 *'Ik ben een robot.'* Sta hier samen met de kinderen even bij stil. Refereer aan het gesprekje dat jullie eerder hadden over Lili die dacht dat haar oom een vampier, weerwolf, etc. zou kunnen zijn en hoe de kinderen daarover dachten? Zijn er kinderen die gelijk hadden of nu verrast zijn?

Lees dit hoofdstuk (*De grote wijde wereld in*) uit. Laat de kinderen uitzoeken welke soorten robots er bestaan. Vraag wat voor robot oom Philips is (een mensachtige robot) en laat de kinderen onderzoeken hoe zo'n robot verschilt van andere robots, bijvoorbeeld een lasrobot. Vraag dan naar de verschillen tussen mensen en mensachtige robots.

Opdracht 6: Leven en dood

Lees voor tot en met blz. 100. Er staat dat Lily verdriet in de webcam-ogen van oom Philips ziet. Vraag de kinderen: Kunnen robots voelen?

Lees het volgende hoofdstuk *Vloogjes*, waarin Lili zegt: 'Leven is toch meer dan doodgaan?' Bespreek dit met de kinderen:

- Wat bedoelt Lili, volgens jullie?
- Wat is het verschil tussen leven en dood?
- Is leven inderdaad meer dan doodgaan?
- Wat betekent leven voor jou?
- Waarom leven we?
- Is een robot levend?
- Kan een robot doodgaan?
- Is het erg als een robot doodgaat?
- Is het erg om dood te gaan?

Ook hier geldt: alle antwoorden zijn goed.

Opdracht 7: Omdraaien maar

Lees verder tot en met bladzijde 11 waar dit stukje staat:

'Hetzelfde als een wekker, maar dan andersom,' zei oom Philips. 'Een wekker zorgt ervoor dat je je niet verslaapt. Een rekkew zorgt ervoor dat je je niet verwakkert. Meneer en mevrouw Preisnijder lig-gen altijd heel lang wakker. Pas als ze bijna weer op moeten staan vallen ze in slaap. Dat is heel vervelend. Met mijn rekkew kunnen ze instellen hoe laat ze willen slapen. Als de rekkew dan gaat, vallen ze in slaap.'

Laat de kinderen zelf een woord kiezen en omdraaien én er een betekenis voor bedenken. Laat hen het woord + betekenis op een klein papiertje schrijven en in het derde blikje stoppen. Bewaar ook dit blikje.

Opdracht 8: Scheldwoorden

Lees verder tot en met het hoofdstuk *Zagen maar*. Lees de scheldwoorden nog eens voor: 'Rammelbak! Stuk roest! Olieslikker! Schroefjeskakker! Gedeukt blik!'

Laat de kinderen nog meer scheldwoorden verzinnen voor een robot zonder echte, bestaande scheldwoorden te gebruiken. Ook deze schrijven ze op kleine briefjes. Die stoppen ze in het vierde blikje. Dit bewaar je ook.

Opdracht 9: Jezelf zijn

Lees verder voor t/m blz. 171. Herhaal het stukje op blz. 169: *'Oom Philips hoort van niemand te zijn. Dus ik geef oom Philips terug aan zichzelf. En zijn geld ook. Oom Philips is van zichzelf en van niemand anders.'*

Praat hierover met de kinderen:

- Van wie is een robot?
- Van wie ben jij?
- Ben jij van jezelf?
- Wat is dat eigenlijk: jezelf zijn?
- Wanneer ben je jezelf?
- Kun je ook niet jezelf zijn?

Opdracht 10: Eenzaamheid en vooroordelen

Lees het verhaal uit. Wees even stil...

Praat dan over het laatste hoofdstuk:

Oom Philips zegt: 'Tante Aaf is volgens mij niet gemeen, Lili. Ze dééd gemeen. Omdat ze niet zo blij was. Omdat ze eenzaam was. Dat denk ik.' 's Avonds in bed dacht ik na over wat oom Philips had gezegd. Dat tante Aaf eenzaam was. Dat ze daarom gemeen deed. Mocht dat dan? Was het dan goed? Nee, dat niet, vond ik. Maar ik begreep het wel een beetje beter. Maar nu? Nu was oom Philips ook eenzaam. En wie moest oom Philips dan helpen? Ik keek naar Dokka. We wisten het allebei eigenlijk wel.'

Praat met de kinderen over eenzaamheid:

- Wat betekent het als je je eenzaam voelt?
- Heb je anderen nodig om je niet eenzaam te voelen?

Praat dan over het verhaal:

In het begin dacht Lili dat oom Philips een engerd was en haar tante aardig. Later was het bijna andersom. Wat veranderde? Heb jij dat ook weleens: dat je een mening over iemand hebt die later niet blijkt te kloppen? Is dat erg? Hoe ga je daarmee om?

Wat vonden jullie van het verhaal?

Wat vond je leuk? Stom? Gek? Verwarrend? Mooi? Verdrietig? Grappig?

Creatieve schrijfo opdracht

Laat de kinderen een verhaal schrijven over zichzelf (refereer daarbij aan de opdracht waarbij ze zichzelf omschreven met vergelijkingen) met de woorden uit de vier blikjes:

Ieder kind pakt uit elk blikje een briefje. Die woorden/korte zinnen die op die briefjes staan, gebruikt de leerling bij het schrijven van een verhaal.

Bonusopdracht

Vraag de kinderen hoe robots bewegen (houterig) en doe robottikkertje: met een tamboerijn of twee stokjes tik je een ritme. Op dat ritme lopen/rennen de robots (kinderen) over het plein/de gymzaal: een tik is een stap. Kies een leerling die de tikker is.

De tikker probeert de robots te tikken. Als een robot is getikt, smelt die.

Maar er zijn ook vijf robots met een 'sleutel': als zij de gesmolten robot in de zij prikken, staan ze op en doen weer mee met het tikspel.

Nog niet uitgelezen? Yorick Goldewijk en
Jeska Verstegen maakten samen ook
'De boom die een wereld was'.

